

Η ζωή στα 2.648 μέτρα

Ο **Μιχάλης Στύλλας** ήταν 9 ετών όταν πρωτοανέβηκε στον Ολυμπο.

Σπούδασε Γεωλογία και Ωκεανογραφία στις ΗΠΑ και, στα 29 του χρόνια, απαρνήθηκε την επιστημονική καριέρα για να αναλάβει το καταφύγιο «Χ. Κάκκαλος». Δεν το μετάνιωσε στιγμή.

ΤΗΣ **ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΜΠΛΑΤΣΙΟΥ** / ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: **ΝΙΚΟΣ ΠΗΛΟΣ**

Στο μικρό υπνοδωμάτιο που μοιράζεται με τους συνεργάτες του, τσεκάροντας τις κρατήσεις μέσω Ιντερνετ και τα μηνύματα των φίλων του.

Ο,τι είναι η Ακρόπολη για τον ελληνικό πολιτισμό είναι ο Ολύμπος για την ελληνική φύση», λένε οι πεζοπόροι, και δεν έχουν άδικο. Εξι ώρες επίπονης ανάβασης απαιτούνται μόνο για να κλείσεις μέσα στην ψυχή σου το μεγαλείο της: το πυκνό ελατοδάσος, τις γυμνές πλαγιές, την απεραντοσύνη της θάλασσας στον ορίζοντα, τις υποβλητικές απόκρημνες κορυφές του, κι ανάμεσά τους μια «πέτρινη βελόνα», το ψηλότερο σημείο της Ελλάδας, τον Μύτικα.

Τίποτα βέβαια δεν θα ήταν ίδιο εάν έλειπαν οι άνθρωποι που φροντίζουν να είναι το βουνό προσιτό σε όλους. Οι «φύλακες» του Ολύμπου, οι «καταφυγιάδες» όπως ονομάζονται στην ορειβατική διάλεκτο, είναι εκείνοι που φροντίζουν για τη διαμονή, το φαγητό και την ασφάλεια των πεζοπόρων. Ενας από αυτούς είναι ο Μιχάλης Στύλλας. Δεινός ορειβάτης από τα γεννοφάσκια του, αποφάσισε πριν από επτά χρόνια, σε ηλικία 29 ετών, να αφήσει τα μεγαλεπή-

βολα σχέδια μιας ακαδημαϊκής καριέρας στη Γεωλογία, να ξενοικιάσει το σπίτι του στη Θεσσαλονίκη και να δηλώσει ως διεύθυνση μόνιμης κατοικίας: Ορος Ολύμπος, Καταφύγιο «Χ. Κάκκαλος», υψόμετρο 2.648.

Πεζοπόροι από 8 έως 80 ετών

Σούρουπο, φτάνουμε εξαντλημένοι στο μικρότερο από τα δύο καταφύγια που βρίσκονται στο Οροπέδιο των Μουσών. Έχει το όνομα του Χρήστου Κάκκαλου, προς τιμήν του πρώτου οδηγού βουνού που ανέβηκε στον Μύτικα το 1913. Ο Μιχάλης συζητάει με μια ομάδα νεαρών που απολαμβάνουν το βραδινό τους γεύμα στους πάγκους έξω από το καταφύγιο. «Πραγματικά σε θαυμάζω που έχεις ανέβει στο Εβερεστ», του λέει κάποιος. «Πίστεψέ με, το να τελειώσω το διδακτορικό μου ήταν πιο δύσκολο», χαμογελάει εκείνος καθώς σερβίρει. Καθόμαστε κι εμείς να φάμε. Κόσμος πολλός τηγαινοέρχεται. Ποιος είπε ότι εδώ έρχεσαι για να μη βλέπεις άνθρωπο; Μόλις 22 κρεβάτια βρίσκονται στο πατάρι πά-

νω από τη μικρή τραπεζαρία, και όμως, αυτό το Σαββατοκύριακο του Ιουλίου, 65 άτομα βρίσκονται εδώ, φιλοξενούμενα σε σκηνές.

«Οι πεζοπόροι που φτάνουν εδώ είναι από 8 έως 80 ετών!» λέει ο Μιχάλης. «Ο Ολύμπος είναι ένα βουνό προσβάσιμο σε όλους. Περισσότερα από 400.000 άτομα το επισκέπτονται σε μία μόλις σεζόν. Το δικό μας καταφύγιο, το 2003 που το ανέλαβα, είχε 900 διανυκτερεύσεις και πέρυσι έφτασε τις 2.350». Πώς δικαιολογεί αυτή την εντυπωσιακή, πράγματι, αύξηση; «Η ζωή στις μεγάλες πόλεις έχει γίνει τόσο ασφυκτική, που ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι αισθάνονται την ανάγκη να αποδράσουν, με κάποιον τρόπο. Δεν τους φτάνει να βγουν ένα Σάββατο βράδυ στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, στα Γιάννενα ή στη Λάρισα. Με παίρνουν τηλέφωνο παιδιά που δεν έχουν καμία σχέση με το βουνό, για να με ρωτήσουν πώς θα ανέβουν και αν θα είναι δύσκολο. Βέβαια, μη φανταστείτε ότι έχουμε φτάσει στο επίπεδο άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Από τη μία παραμένουμε λαός της θάλασσας και από

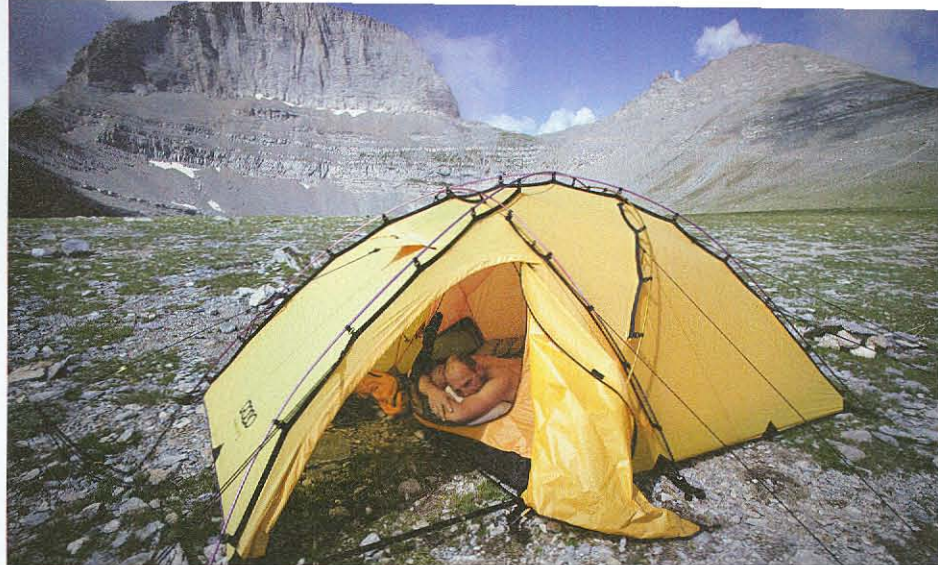

<
Οι παραγγελίες
τροφίμων έρχονται
από τις δύο εισόδους
στο βουνό, τα Πριόνια
και την Γκορτσιά, με...
τετράποδα μέσα.

>
Με φόντο το Στεφάνι.
Αν κάποιος δεν θέλει
να μείνει στο
καταφύγιο, η σκηνή
προσφέρει
μεγαλύτερη
«διωτικότητα».

>
Ντους έξω από το
καταφύγιο, όποτε ο
καιρός το επιτρέπει.
Το νερό είναι
δυσεύρετο.
Προέρχεται είτε από
την βροχή είτε από το
λιώσιμο του χιονιού.

την άλλη, όταν το 60% του πληθυσμού βρίσκεται στα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα, η διαφυγή δεν είναι πάντα εύκολη...»

Την επομένη, έχει μεσημεριάσει πια όταν κατορθώνει να ξεκλέψει λίγο χρόνο για να μας μιλήσει στο υπνοδωμάτιο που μοιράζεται με τους συνεργάτες του. Από το παράθυρο, η θέα στη χαρακτηριστικότερη ορθοπλαγιά του Ολύμπου, το Στεφάνι, εκεί όπου σύμφωνα με τη μυθολογία βρισκόταν ο θρόνος του Δία, είναι εντυπωσιακή. Ποτέ δεν είχε φανταστεί ότι θα βρισκόταν κάποτε εδώ. «Μόλις είχα ολοκληρώσει το μεταπτυχιακό μου και επότρεφα από την Αμερική. Ο Κώστας Ζολώτας, που διαχειριζόταν τα καταφύγια του Ολύμπου, μου πρότεινε να αναλάβω αυτό. «Δεν έχω ιδέα από καταφύγια», του είπα. «Σιγά το πράγμα», απάντησε εκείνος. Μου έδωσε το κλειδί και ένα πρωινό του Ιουνίου του 2003 βρέθηκα εδώ πάνω. Την επόμενη χρονιά υπέγραψα το μισθωτήριο συμβόλαιο με την Ομοσπονδία Ορειβασίας και Αναρρίχησης».

Η αγάπη του για το βουνό είναι σχεδόν γραμμένη στα γονίδια του. «Οι γονείς μου ήταν πρωταθλητές κωπηλασίας και είχαν πάθος για την ορειβασία. Βρέθηκα μαζί τους στις Άλπεις σε ηλικία τεσσάρων ετών. Στον Ολυμπο ανέβηκα στα εννιά μου. Στα 20 μου, η μητέρα μου έλεγε: «Πήγαινε, αγόρι μου, στην Αλάσκα και για ό,τι χρειαστείς εγώ είμαι εδώ». Ετσι, ίσως το καταφύγιο ήταν η φυσιολογική εξέλιξη των πραγμάτων».

Βέβαια, δεν αρκούν όλα αυτά για να επιλέξει κανείς μια τέτοια δουλειά. Ιδιαίτερα για κάποιον όπως ο Μιχάλης, που έχει σπουδάσει Γεωλογία, έχει ολοκληρώσει το μεταπτυχιακό του στην Ωκεανογραφία και στην κλιματική αλλαγή στο Ορεγκον των ΗΠΑ και μπροστά του ανοιγόταν ο δρόμος μιας ακαδημαϊκής καριέρας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. «Και όμως», λέει ο ίδιος, «αυτή είναι η πιο ενδιαφέρουσα δουλειά που έχω κάνει ποτέ. Πρέπει να ξέρεις από σωληνώσεις και γεννήτριες, μέχρι γαϊδούρια και μαγειρέματα! Κουράζεσαι, φυ-

σικά, γιατί ξυπνάς από τις πεντέμισι το πρωί και μπορεί να κοιμηθείς στις δύο τα ξημερώματα, αλλά είσαι σε ένα πανέμορφο περιβάλλον και γνωρίζεις πολλούς, διαφορετικούς ανθρώπους. Δεν υπάρχει ρουτίνα. Οι τέσσερις μήνες που λειτουργεί το καταφύγιο είναι πιεστικοί, αλλά μετά θα πας τις βόλτες σου, θα κάνεις τα... δικά σου».

Ποιος είπε, άλλωστε, ότι η επιστημονική έρευνα δεν συνδυάζεται με το καταφύγιο; Πάνω στο κρεβάτι του Μιχάλη βρίσκεται μια ογκωδέστατη μελέτη. Σε συνεργασία με καθηγητές του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ προετοιμάζει μια έρευνα για τις μεταβολές του κλίματος στη βόρεια Ελλάδα τα τελευταία 10.000 χρόνια.

«Όλα μου τα υπάρχοντα είναι εδώ»

Είναι, άραγε, πραγματική η ζωή στα 2.500 μέτρα; Του εκφράζω την απορία μου. «Δεν ζω σε καμία ουτοπία», διαμαρτύρεται εκείνος. «Αλλά και ποια είναι η πραγματική ζωή; Δεν μου έχει πει κανείς... Είναι αυτή που ορίζουν ▶

Η θέα από το καταφύγιο σου κόβει την ανάσα...

Νωρίς το πρωί,
τα σύνεργα
της αναρρίχησης είναι
όλα συγκεντρωμένα.
Η ομάδα ετοιμάζεται
να ξεκινήσει..

οι κοινωνικές ανάγκες ή υπάρχει κάποιος κανόνας που επιβάλλει ότι όλα πρέπει να γίνονται με συγκεκριμένες νόρμες; Όχι! Εγώ νομίζω ότι η πραγματική ζωή είναι εδώ. Όταν κάθε πρωί βλέπεις τα αγριοκάτσικα και όχι το μπουτιλιάρισμα στην περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης - που μέχρι να φτάσεις στο γραφείο σου, βρίζεις τους πάντες και τα πάντα. Το ίδιο ένιωσα και στις Πάδες, ένα χωριουδάκι κάτω από τον Σμόλικα, που έχει μόνο οκτώ κατοίκους. Εκεί ξεχειμώνιασα για να γράψω το διδακτορικό μου. Γι' αυτό, όταν μου προτάθηκε να γίνω λέκτορας, είπα όχι. Μπορεί να "οργώνω" τα βουνά του Πακιστάν για πέντε μήνες, αλλά, μόλις μπω στο πανεπιστήμιο, οι... μπαταρίες μου αδειάζουν μόλις σε μία ημέρα».

Το σίγουρο είναι ότι η διαχείριση ενός καταφυγίου δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση μια ρομαντική διέξοδο. Οι δυσκολίες που υπάρχουν λόγω των συχνά ακραίων καιρικών συνθηκών και της δύσκολης μεταφοράς υλικών απαιτούν μεγάλη προσπάθεια. «Κάθε μέρα δεν ξέρεις τι σου ξημερώνει. Ακόμη και ένα εξάρτημα για τη γεννήτρια να χρειαστούμε, πρέπει να κατέβω με τα πόδια στο Λιτόχωρο. Αλλά αυτό είναι και η προπόνησή μου». Όσο για την προσωπική του ζωή; «Εννοείται πως υπάρχουν προσωπικές σχέσεις. Βέβαια, εάν είχα οικογένεια, ίσως τα πράγματα να ήταν διαφορετικά».

Η κουβέντα φτάνει και στα ζητήματα του βιοπορισμού. Και εδώ ο Μιχάλης θεωρεί ότι πρέπει κανείς να κάνει τις επιλογές του. «Μέχρι και πέρσοι δούλενα σε μια εταιρεία γεωλογικών μελετών στα Τέμπη, με πολύ καλές απολαβές. Υπήρχαν ημέρες που ξεκινούσα από εδώ στις έξι το πρωί, κατέβαινα στο Λιτόχωρο, πήγαινα στη δουλειά και την επόμενη ημέρα ανέβαινα ξανά στο βουνό. Επειδή όμως η λαϊκή θυμοσοφία επιμένει να μη βάζεις πολλά καρπούζια κάτω από την ίδια μασχάλη, αποφάσισα να μείνω μόνο με το καταφύγιο. Όλα μου τα υπάρχοντα, εκτός από το ποδήλατο και το αυτοκίνητό μου, είναι στον Ολυμπο. Δεν έχω πια τόσο ανάγκη από υλικά αγαθά».

Πάντως, η ύφεση φαίνεται να έχει ωφεληθεί αυτήν τη μικρή επιχείρηση. «Φέτος είδα για πρώτη φορά αρκετούς να επιλέγουν να μείνουν 7-8 ημέρες εδώ, αντί να πάνε σε ένα νησί. Είναι λογικό, όταν με 35 ευρώ την ημέρα εξασφαλίζουν διαμονή και φαγητό. Μια και ήρθε η κουβέντα στην οικονομική κρίση, μέχρι και από έναν φίλο από το Νεπάλ έλαβα ένα e-mail. Ελεγε πόσο λυπάται για τη χώρα μας, λες και έχει εξαφανιστεί η Ελλάδα! Φαντάσου, τα νέα έφτασαν στο Κατμαντού...»

Η πόρτα ανοιγοκλείνει συνεχώς, κόσμος πηγαinoέρχεται, το τηλέφωνο του Μιχάλη χτυπάει ασταμάτητα για κρατήσεις. Με τόσο δουλειά στο βουνό, είναι δύσκολο να απομονωθεί, έστω και για λίγη ώρα; «Κάθε άλλο. Αν θες να μείνεις μόνος σου, ανεβαίνεις μια βόλτα στον Μύτικα. Γι' αυτό δεν είμαστε εδώ, άλλωστε;» ■

info Πληροφορίες για το καταφύγιο θα βρείτε στο www.olympus-climbing.gr

Το φαγητό δεν είναι μονότονο. Παρά τις δυσκολίες, υπάρχει ποικιλία από 4-5 πιάτα κάθε μέρα.

Προπόνηση στην «προσωπική πίστα» του Μιχάλη, κάτω από το καταφύγιο.

Ενας ορειβάτης με διεθνείς περγαμινές

Ο Μιχάλης Στύλλας είναι ένας από τους διασημότερους Έλληνες ορειβάτες, αφού κατάφερε το 2004 να είναι ένας από τους εννέα συμμετέχοντες στην αποστολή που κατέκτησε την ψηλότερη κορυφή του κόσμου, το Εβερεστ. Ακόμη, όμως, μεγαλύτερη σημασία έχει το ότι θεωρείται ένας από τους καλύτερους Έλληνες ορειβάτες από τον ίδιο τον κύκλο του, τους συνορειβάτες του, τους ορεινούς δρομείς και υπερμαραθωνοδρόμους. Σε ηλικία μόλις έντεκα ετών ανέβηκε για πρώτη φορά στην ψηλότερη ελληνική κορυφή, τον Μύτικα, και από τότε σκαρφαλώνει όλο και ψηλότερα. Τα ελληνικά βουνά διαδέχονται κορυφές στις Ευρωπαϊκές Άλπεις, στη Ρωσία, τη Σκωτία, τη Νορβηγία, στο Ορεγκον των ΗΠΑ και στη συνέχεια αποστολές στην Αλάσκα, στις Περούβιανές Άλπεις και στα Ιμαλάια. Παράλληλα, συμμετέχει σε υπερμαραθώνιους και ορεινούς αγώνες δρόμου σε όλο τον κόσμο: μεταξύ άλλων, στο Σιάτλ και στο Πόρτλαντ (42 χλμ.), στο Σπάρταθλον (250 χλμ.), στο Badwater της Καλιφόρνια (220 χλμ.), στο Iditasport της Αλάσκα (240 χλμ.) και στο Annapurna Mandala Trail στο Νεπάλ (350 χλμ.), αλλά και στη δυσκολότερη ελληνική διαδρομή «ROUT» στη Ροδόπη (123 χλμ.). Το καλύτερο; Έχει επίσης εργαστεί αρκετά χρόνια ως πιστοποιημένος δάσκαλος καταδύσεων.